

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Directorivm Sacerdotale & Clericorum Specvlvm Insigni Pietatis Ac Devotionis Supellectili exuberans

Kinckius, Matthias

Coloniæ, 1662

De corporali & palla,

[urn:nbn:de:hbz:466:1-46628](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-46628)

in aquam tepidam, præparatam in pelui munda, quæ deindè aqua in sacrarium, ut omnia alia, ab huiusmodi ablutione projiciatur. Postea Sapone cum acri lixivio in pulres quasi concocto, undiq; benè obliniantur, & sic, si non per totâ noctem, saltem per aliquot horas, loco tuto relinquantur.

Hinc aqua calida benè abluantur, se-
faceo, auro & argento fricando aptato, in remotioribus angulis & latebris (si quo minus saponis aqua elui potest) le-
viter adhibito, benè omni ex parte mun-
dentur, & ter quater vè abluti, in aquam
lympidissimam, frigidam, de puro fonte
haustam immergantur, indeq; extracti,
non absterfi, in mensa aliqua mappa mū-
da instrata, soli, tempore quieto & sere-
no: vel si hic haberi non possit, in hypo-
causto mundo, calori, siccandi exponā-
tur; & demùm sic mundi & benè sic-
cati, candidis, & lotis sacculis suis in-
volvuntur.

DE CORPORALI ET PALLA.

Singulari studio curandum erit, ut
Corporalia, quippe quæ Christi corpus
(unde

(unde & nomen acceperunt) immediate attingunt, aptè decenterque fiant, laventur, & complicantur.

Sint itaque ex tela candida & tenuissima, longa duobus palmis & medio, lata totidem, nihil usquam ornamenti habentia, sed tantum filo simplici in fimbriis retorta. Auro tamen vel serico non amplius digito transverso intexta tolerari possunt, dummodo in medio his omnibus careant.

In Ecclesiis autem insignioribus, ampliora pro Altaris maioris, seu summi amplitudine haberi convenit. Simplicia sint omnia: duplicata nulla, amido postquam lota sunt, leviter roborata, ne ad eò indurescant, ut rigida planè & intractabilia evadant, sed explicata ad planum, ultrò se extendant.

Alternis autem mensibus mutanda sunt: idemque omninò de Palla, qua Calix in Missa cooperitur, intelligendū venit, nisi quod amido paulò uberius sit fortificanda. Quo ad formā autem, hæc quadrata erit, & duplicari potest, ut firmitus, dum Calicem operit, extensa maneat, ea quoque sit magnitudine, ut Calicem ubique abundè contegat, nec ra-
men

tamen sit nimis ampla. Eadem verò tela, qua ipsum Corporale (quippè ex quo veterascente Pallæ subinde confici possunt) constabit.

Studiosè insuper & magna diligentia inspicienda nonnunquam & examinanda sunt Corporalia, ne ullum uspiã, præsertim autem circa medium, & eas partes, quibus Hostia sacra in Missa, imponitur, habeant foramen, quod si quædã ex quavis causa, vel etiam telæ vitio, licèt minutiora habere, deprehensa fuerint, ne micis sacris, si fortè (quod absit) inde dilabantur, irreverentia aliqua cõtingat, in continenti, quantumvis pretiosa, pulchra, munda, & ornata, removeantur.

Et quoniam circa Corporalia eorundemq; munditiem, maxima nonnunquã cum piorum multorum offensione & scandalo occurrit negligentia, curent Sacerdotes Corporalia omnia ad præscriptum lavari & componi, & alia insuper nova, ubi opus erit, confici.

Antequam autem Corporalia, Pallæ, & Purificatoria Laicis lavanda tradantur, prius ab aliquo in sacris constituto, in Sacristia vel Ecclesia, in eodem vase

seu pelui, qua calices & patenæ abluuntur, aqua calida semel & iterum laventur, & deinde in cumulum torta, ut aqua benè exprimatur, quæ tota in sacrum proijcienda est, Laicis, id est, Monialibus, vel certè alijs honestis & adultis matronis, tandem lavanda offerantur. Vbi autem lota sunt, denuò benedici non indigent, sed immediatè ad Missæ sacrificium adhibenda sunt, prima etenim benedictio sufficit, nec ulla lotionè violatur.

Et in universum omnia præsertim ex lino confecta, quomodolibet ad divinū cultum spectantia, ut Albæ, Amictus, Mappæ, Linteola, Manutergia, Sudariola, Superpellicea, Purificatoria, Corporalia, item Candelabra, Cruces, Calices, Patenæ, Tapetia, Panni, Thuribula, Naviculæ, Cochlearia, Vrceoli, Pelviculæ, & si quæ sunt alia, frequenter quolibet modo sibi competenti, ita laventur, purgentur, excutiantur, & emundentur, ut nunquam sordida immundave (id quod piorum oculis non levem afferre solet offensionem) in domo Dei, ac præcipuè in sacrosancti Altaris ministerio appareant.

Et

Et quoniam horum omnium summa & præcipua cura Corporali imponenda est, placuit modum & instrumenta illius lotioni usui futura describere, ea spe, plures fore Sacerdotes, qui honore Dei adducti, & negotii facilitate allecti, fessis studiis, & gravi animarum cura lassii, ceu recreationis loco, Corporalia propriis manibus, ut maximè Presbyteros deceret, sint lavaturi.

Primò itaque hæc instrumenta sunt necessaria, coronix fiat ex ligno quercino quadrata 4. vel 5. palmis undiq; longa, quæ in quatuor angulis firmiter cohæreat, intra illam alia quatuor ligna non coniuncta, sed dissoluta, & medio palmo, vel paulò amplius, quàm coronix breviora, ex simili ligno conficiantur, quæ à quatuor partibus coronici ab intus binis cochleis, quibus admoveri & removeri valeant, nechtantur, & hæc quatuor ligna tela crassiuscula, quasi sacculis quibusdã vestiantur. Lotū itaq; prius benè Corporale expandatur, & dictis quatuor sacculis filo intorto fortiore, circūcirca assuatur, & deinde cochlearū auxilio, benè & firmiter extendatur.

Adsit de hinc amidū, quo sic præpara-

etur

Et

tur inijcitur ipsa amidi farina in aquam puram & lympidā paratam in olla munda crustata, deinde adhibeatur igni, donec ebulliat, interim autem semper & continuò cochleari, vel alio ligno, massa moveatur, nec ultra tempus, quo quis Salutationem Angelicam semel recitare posset, feruere permittatur, quæ ab igne remota tebescat.

Iam verò cochleare hinc indè parce suprâ expansum, in coronicibus Corporale spargatur, & ligno cultri figuram levi & obtusa acie repræsentante, æquè & benè distrahatur, & quasi Corporali imprimatur, & ubi id ex utraque parte factum fuerit, residuum si quid super sit, spongia munda, & madefacta, exactè & studiosè colligatur.

Tunc Coronix simul cum Corporali expanso & humido, soli, si dies sit calidus, serenus & quietus, alioquin calori in mundo hybernaculo sic candum exponatur. Id ubi factum fuerit, à Coronice resolvatur, ac in mensam mundā, papyro stratam (ni quis mensam seu tabulam marmoream habere posset) ponatur, dente deinde vel vitro, diligenter levigetur, exactè complicitur, & thecæ suæ immittatur. DE